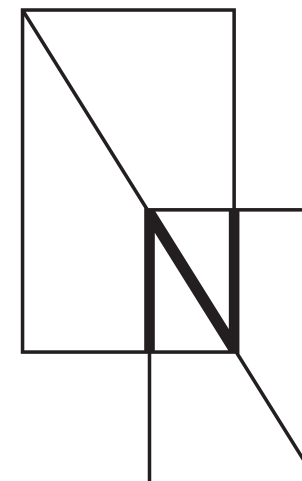

MUZEUM ZAMEK W OŚWIĘCIMIU
UL. ZAMKOWA 1
32-600 OŚWIĘCIM

Nizio Design
International

**KONCEPCJA PLASTYCZNA WYSTAWY STAŁEJ W BUDYNKU
WYSTAWIENNICZYM PRZY UL. BERKA JOSELEWICZA
W OŚWIĘCIMIU PN. „ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTURY
ŻYDOWSKIEJ W OŚWIĘCIMIU – ZABEZPIECZENIE WRAZ
Z EKSPOZYCJĄ HISTORYCZNEJ DREWNIANEJ MYKWY”**

2024-10-18

projekt

Nizio Design International

autor projektu

Mirosław Nizio

art director

Magdalena Siemieniako

grafik kreatywny

Patrycja Szymańska

opracowanie merytoryczne

Karolina Kulyk

Celem ekspozycji jest zachowanie dziedzictwa kultury żydowskiej w Oświęcimiu oraz prezentacja historycznej drewnianej mykwy. Wystawa wyjaśnia odbiorcom kontekst historyczno-kulturowy w którym zabytek jest osadzony. Na wstępie zwiedzający zapoznają się z funkcją mykwy i znaczeniem w obrzędowości. Święta i obrzędy, takie jak m.in. Pesach, Jom Kippur, Szabat oraz codzienne praktyki religijne wraz z modlitwami przedstawione są zwiedzającym na tle żydowskiego kalendarza. Tematyka związana z religijnością i życiem duchowym dominuje na ścianach, bezpośrednio sąsiadujących z przestrzenią centralną. Na ścianie w przestrzeni kas znajduje się infografika- mapa z zaznaczonymi najważniejszymi obiektami architektonicznymi, należącymi do kompleksu dawnej „Żydowskiej Ulicy”, która wprowadza w topografię miasta.

W pierwszej części ukazana jest historia osadnictwa społeczności żydowskiej od XVI do XX wieku, do roku 1939 w którym została zniszczona Wielka Synagoga przez Niemców. Wątki związane z budową i użytkowaniem najważniejszych obiektów o znaczeniu religijnym i społecznym zaprezentowane są chronologicznie. Na szczególną uwagę zasługują zabytki pozyskane w trakcie badań archeologicznych, prowadzonych przy ulicy Berka Joselewicza. Artefakty, prezentowane w ekspozytorach na ścianie, nie tylko ilustrują poruszaną tematykę na wystawie, ale również pełnią funkcję symboliczną, niemych świadków historii Oświęcimia. Część wprowadzającą zwiedzających w kontekst historyczny prezentowanego reliktu w przestrzeni centralnej, kończy odkrycie i wydobycie mykwy w 2023 roku.

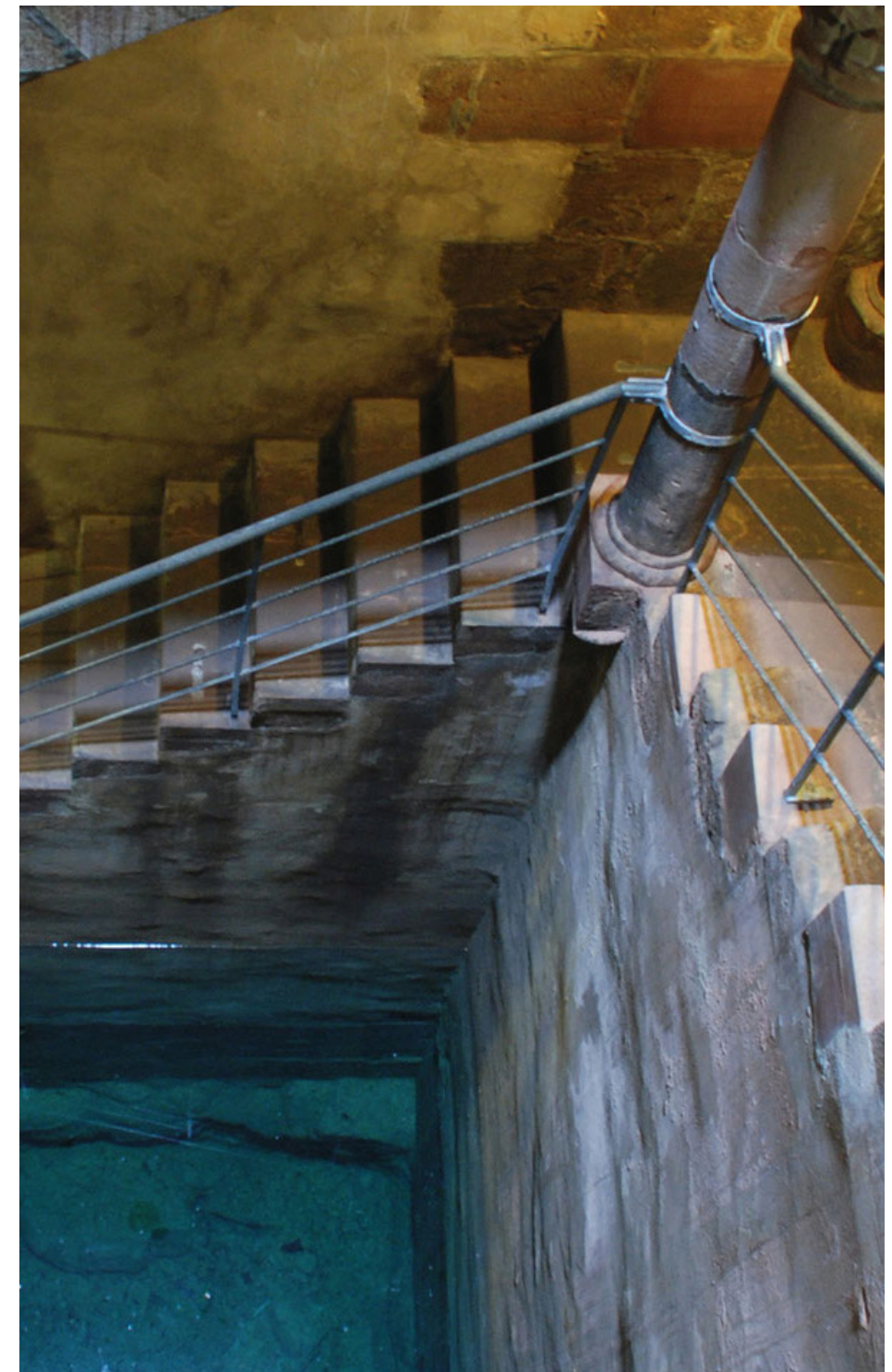
Kulminacją ścieżki zwiedzania jest centralna przestrzeń wystawy. Przy ściśle zachowanych wytycznych konserwatorskich, eksponowana jest historyczna drewniana mykwa. Na ścianach wokół niej prezentowane są projekcje. Jest to kompilacja składająca się z wodnych wizualnych i dźwiękowych impresji, które podbijają walory estetyczne historycznej mykwy oraz symbolicznie podkreślają jej funkcję i znaczenie w obrzędowości żydowskiej. Wszystkie przestrzenie wyróżniają się stonowaną, jasną kolorystyką. Zabytki zostały zamknięte w nowoczesnych ramach. Wykorzystane w tym celu narzędzia, przystosowane są do współczesnych odbiorców. Ekspozyty prezentowane są w nowatorski sposób, na zasadzie zderzenia tradycji z nowoczesnością. Zabytki pochodzące z badań archeologicznych, wystawiane poza przestrzenią centralną, umieszczono indywidualnie w szklanych ekspozytorach na ścianach. Uzyskany efekt sprawia wrażenie unoszenia się ich na powierzchni wody. Szkło na wystawie jest materiałem zarówno funkcyjnym jak i tworzywem artystycznym. Dzięki zastosowaniu współczesnych technik wystawienniczych i zabiegów artystycznych, aranżacja wystawy oddziałuje na wszystkie zmysły: słuch, wzrok, węch i dotyk. Wprowadzenie warstwy audiowizualnej w przestrzeni centralnej służy zagłębieniu się w szczególny nastrój rytualnego oczyszczenia. Gładkie w dotyku ściany i specyficzny zapach drewna wyciszają i koją umysł.

ODKRYCIE MYKWY Z XVIII WIEKU W OŚWIĘCIMIU

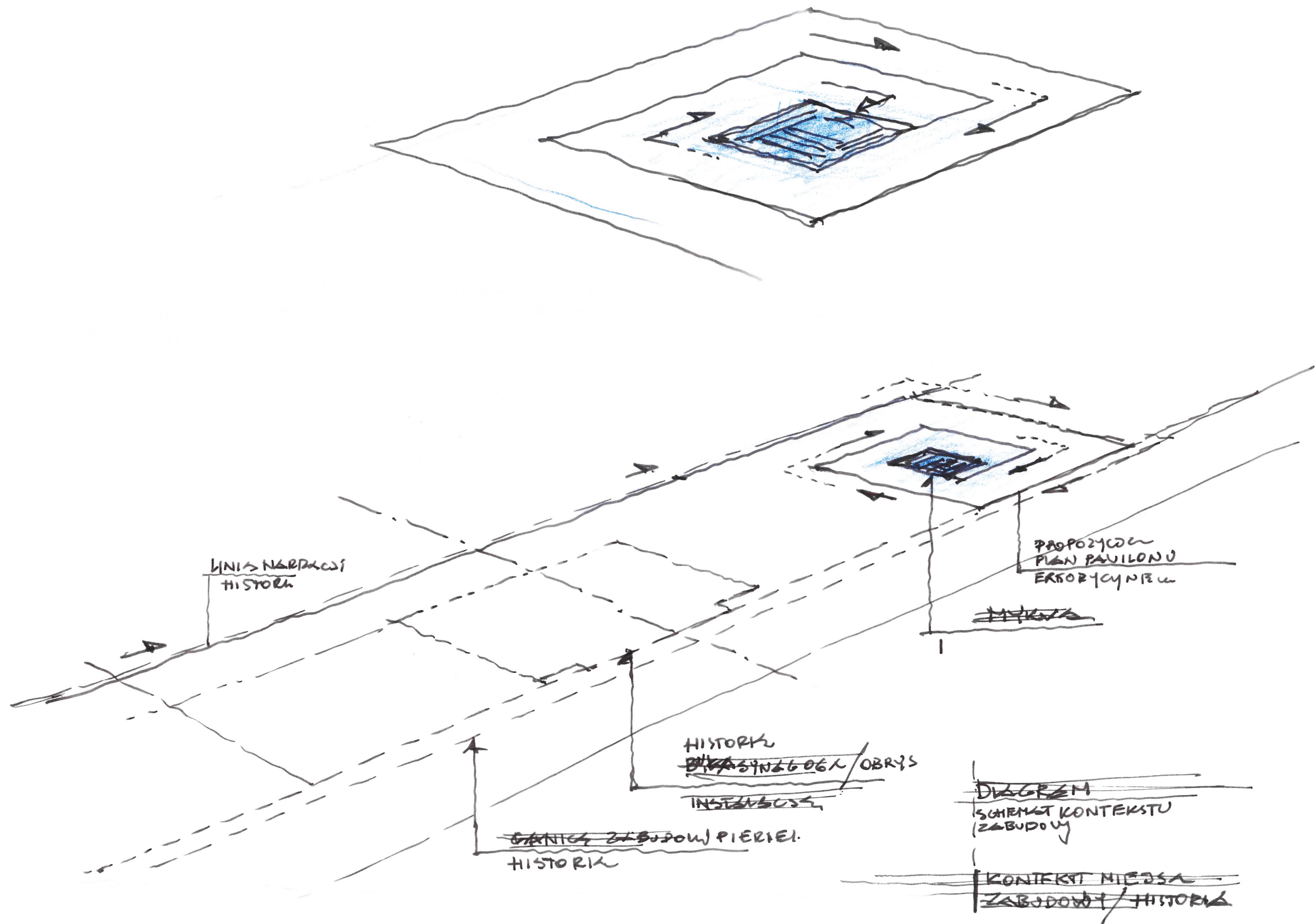

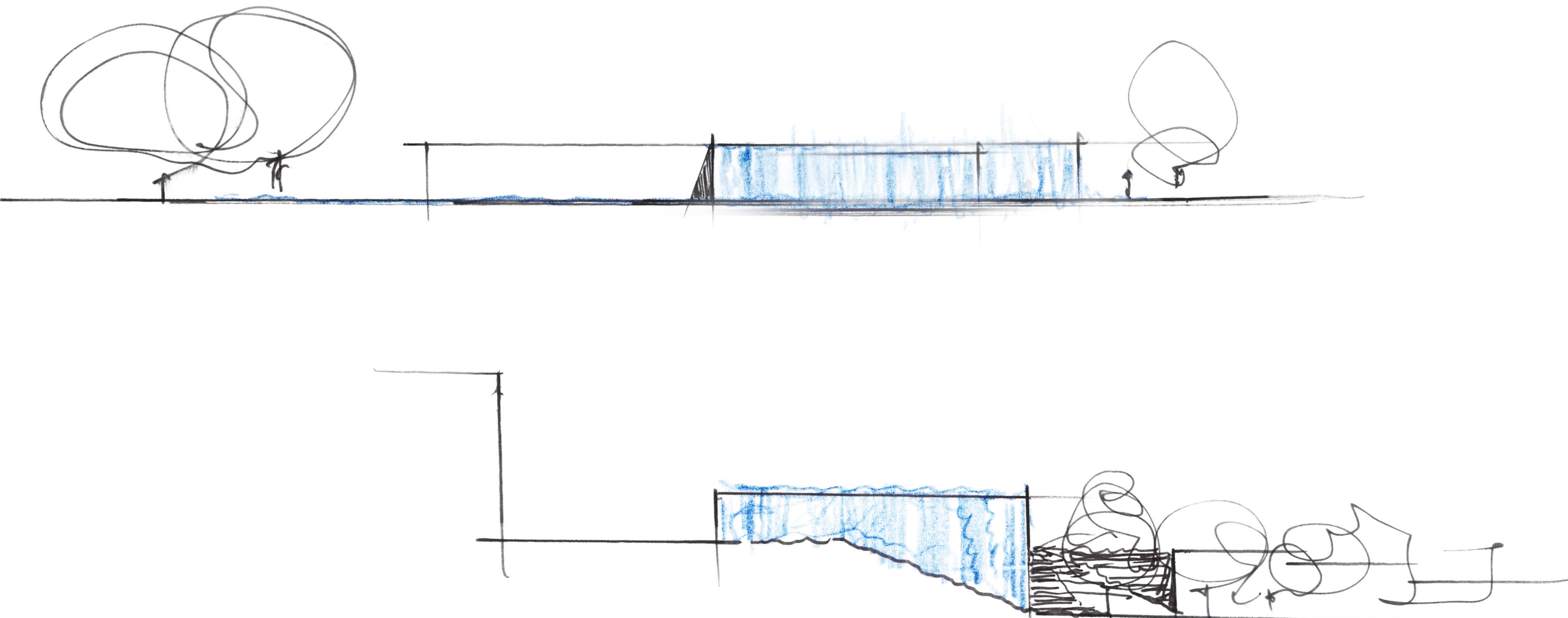
Źródło zdjęć: <https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,29485635,niezwykle-znalezisko-w-oswiecimiu-odkryto-pierwsza-drewniana.html> Fot. Andrzej Rudiak

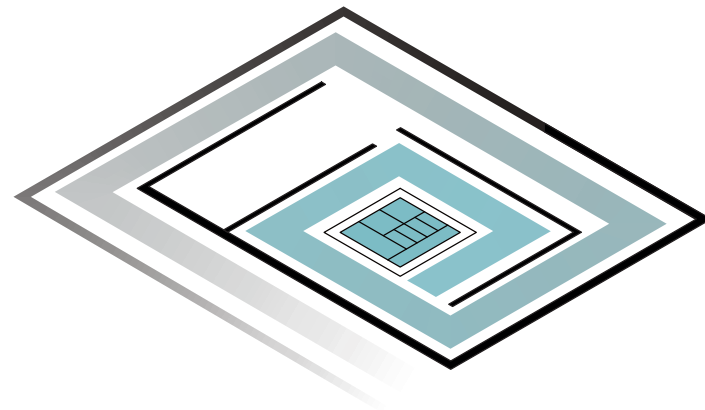
Źródła zdjęć: https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Judenbad_Speyer_6_View_from_the_first_room_down.jpg
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:1409-04-017_-_Speyer_Judenbad_Mikwe.JPG
<https://www.stadtmarketing-friedberg.de/friedberg/sehensw%C3%BCrdig/historische-mikwe-judenbad/>
<https://tourismus.wetterau.de/kultur/nach-epochen/mittelalter/burg-und-judenbad-friedberg>

IDEA POWSTANIA PAWILONU EKSPOZYCJI

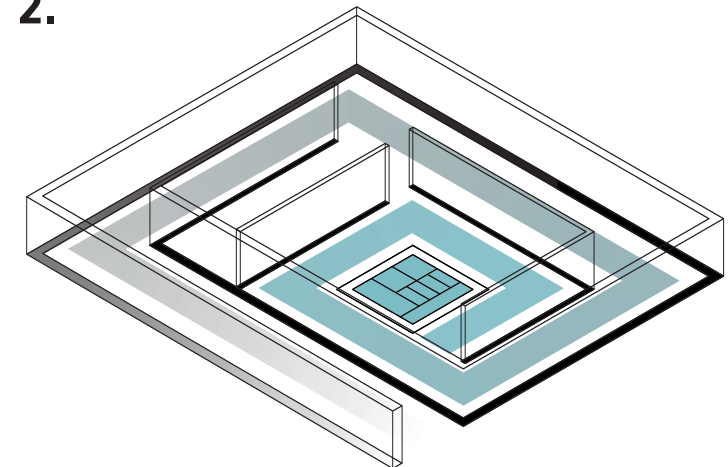

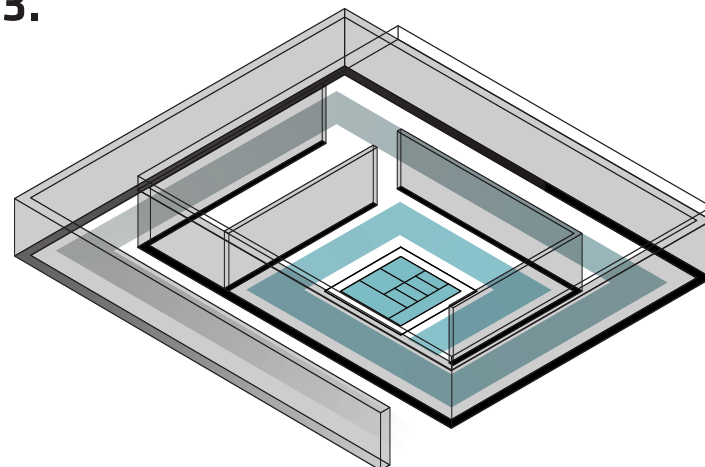
1.

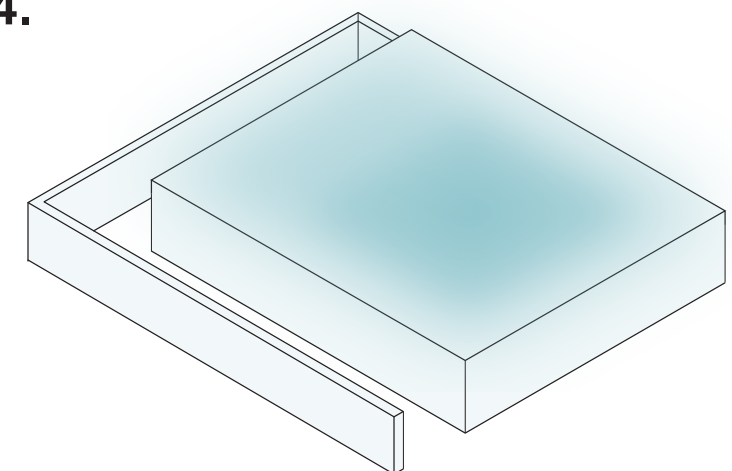
2.

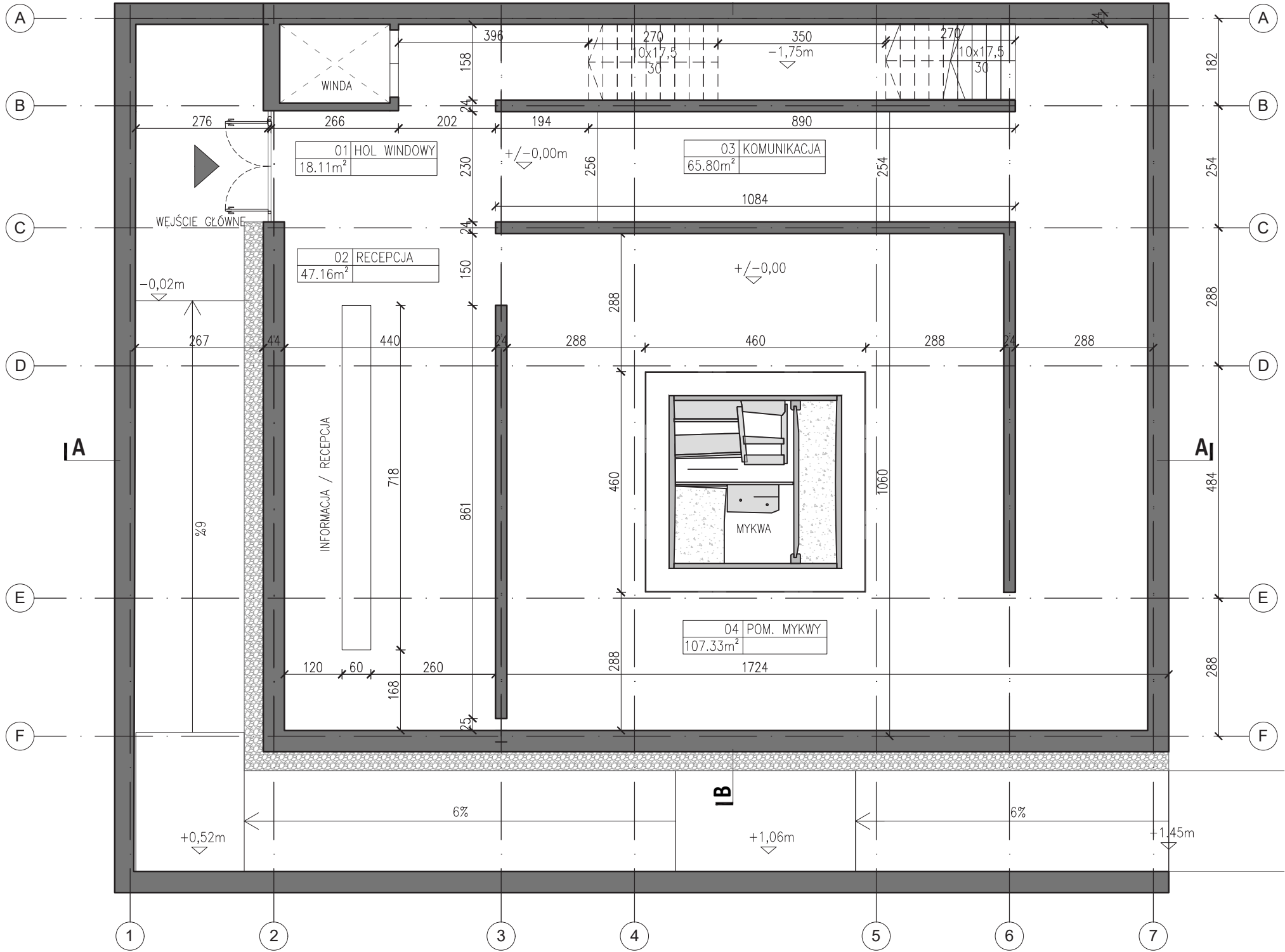
3.

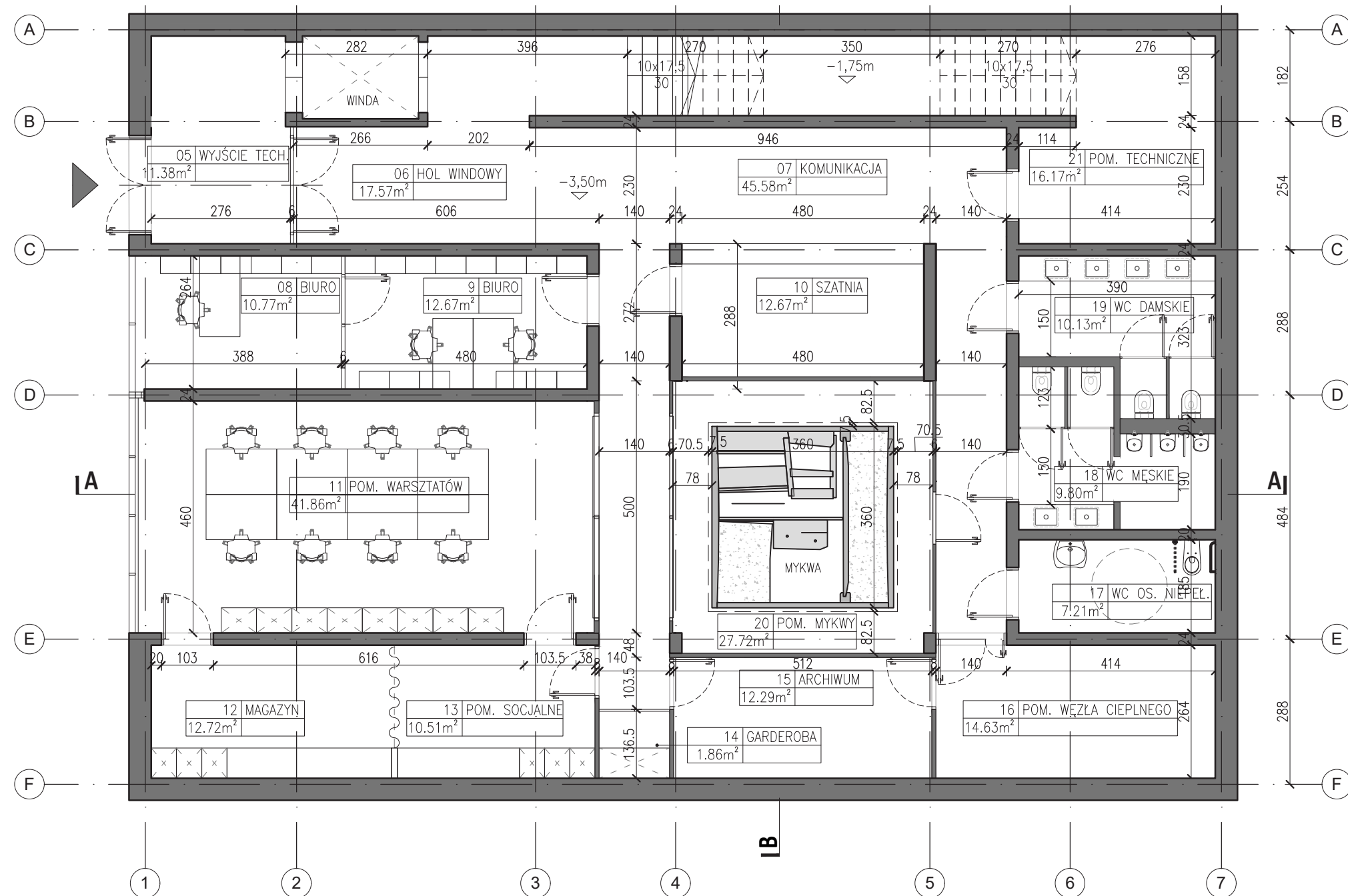
4.

RZUT WYSTAWY POZIOM 0

ZESTAWIANIE POWIERZCHNI UŻYTKOWYCH		
NR	POMIESZCZENIE	POW.
01	HOL. WINDOWY	18.11m ²
02	RECEPCJA	47.16m ²
03	KOMUNIKACJA	65.80m ²
04	POM. MYKWI	107.33m ²
	RAZEM	246.33m ²

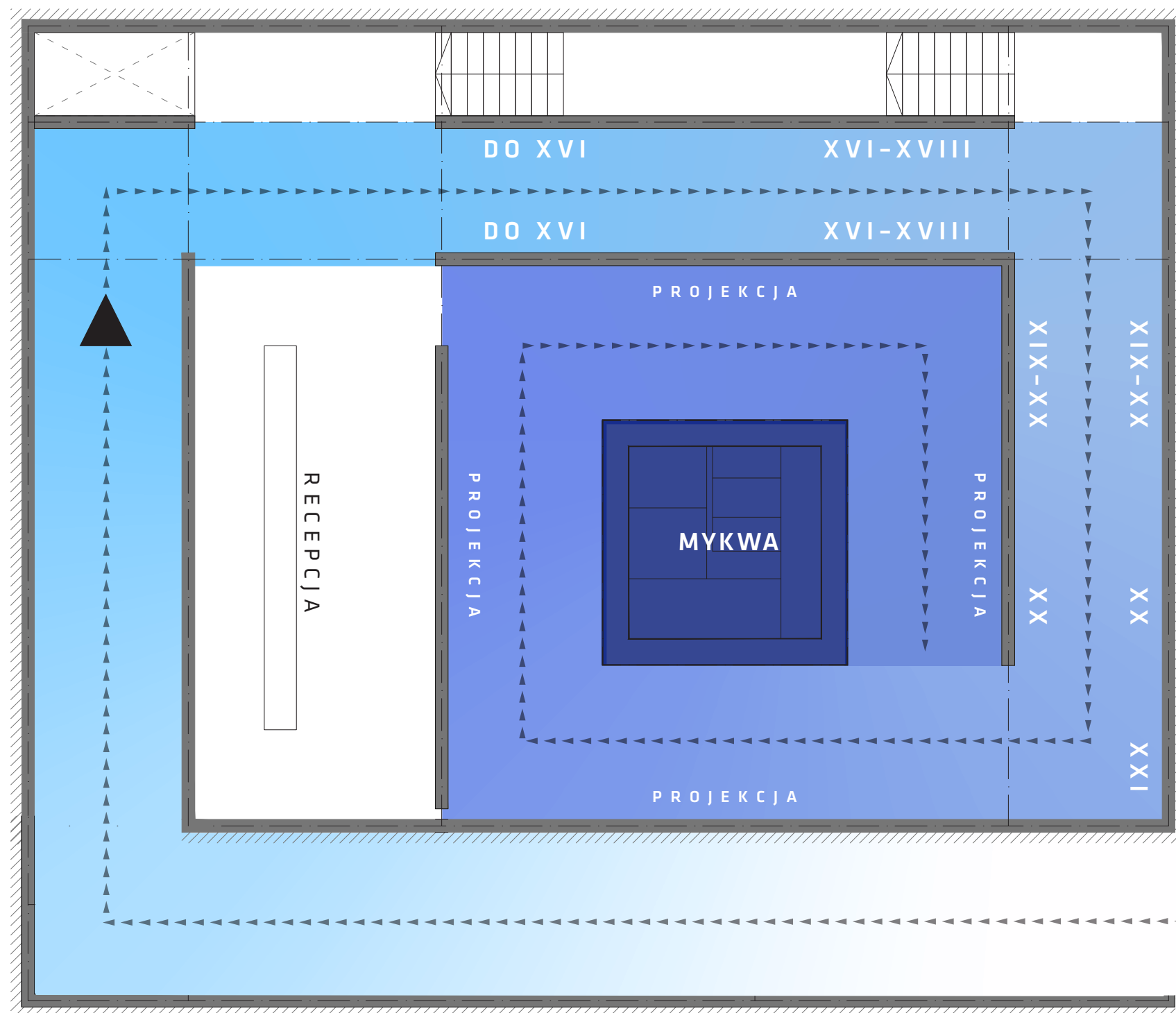
ZESTAWIENIE POWIERZCHNI UŻYTKOWYCH		
NR	POMIESZCZENIE	POW.
05	WYJŚCIE TECH.	11.38m ²
06	HOL WINDOWY	17.57m ²
07	KOMUNIKACJA	45.58m ²
08	BIURO	10.77m ²
09	BIURO	12.67m ²
10	SZATNIA	12.67m ²
11	POM. WARSZTATÓW	41.86m ²
12	MAGAZYN	12.72m ²
13	POMIESZCZENIE SOCJALNE	10.51m ²
14	GARDEROBA	1.86m ²
15	ARCHIWUM	12.29m ²
16	POM. WĘZŁA CIEPLNEGO	14.63m ²
17	WC OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	7.21m ²
18	WC MĘSKIE	9.80m ²
19	WC DAMSKIE	10.13m ²
20	POMIESZCZENIE MYKWI	27.72m ²
21	POM. TECHNICZNE	16.17m ²
RAZEM		271.92m ²

OPIS ŚCIEŻKI ZWIEDZANIA ORAZ ZAKRESU TEMATYCZNEGO

Ekspozycja na wystawie zaprezentowana jest chronologicznie, w pięciu odsłonach. Pierwsza część obejmuje okres do początków osadnictwa żydowskiego w Oświęcimiu, czyli do XVI wieku. Część druga poświęcona jest eksponatom pochodzącym z okresu pomiędzy XVI a XVIII wiekiem. Na okres ten przypada budowa i spalenie drewnianej synagogi oraz budowa eksponowanej mykwy. W trzeciej części znajdują się eksponaty pochodzące z XIX i początku XX wieku, z czasu budowy Wielkiej Synagogi. Część czwarta oparta jest na wydarzeniach z 1939 roku, związanych z wybuchem II wojny światowej i zniszczeniem synagogi przez Niemców. Część piąta odnosi się do teraźniejszości i przedstawia dokumentację fotograficzną z wydobycia zabytkowej mykwy.

Obok eksponatów ulokowane są tablice informacyjne oraz monitory interaktywne, zawierające treści dotyczące historii osadnictwa żydowskiego oraz żydowskiej kultury i tradycji w Oświęcimiu (np. święta w kalendarzu żydowskim; mykwa - rytuał i historia, budowa Wielkiej Synagogi; zniszczenie synagogi przez Niemców).

W centralnej przestrzeni wystawy, przy ściśle zachowanych wytycznych konserwatorskich, wyeksponowana jest historyczna drewniana mykwa. Zwiedzający mogą podziwiać zabytek przez szklaną gablotę.

➤➤➤➤➤➤ ŚCIEŻKA ZWIEDZANIA

W P R O W A D Z E N I E

C E N T R A L N A P R Z E S T R Z E Ń

prezentacja chronologiczna eksponatów
kontekst historyczno-kulturowy

prezentacja mykwy
połączona z audiowizualną impresją

PODZIAŁ CHRONOLOGICZNY EKSPONATÓW NA PODSTAWIE DOSTARCZONEJ KWERENDY

CZĘŚĆ I: DO XVI W. – POCZĄTKÓW OSADNICTWA ŻYDOWSKIEGO W OŚWIĘCIMIU

1.0	26	Grot strzały	Neolit/Brąz
1.1	2	Średniowieczna cegła	Ok. 2 poł. XIII – schyłek XV w.
1.2	4	Tygiel grafitowy	2 poł. XIII – 2 poł. XV w.
1.3	7	Fragment kubka glinianego	XIV/ XV- schyłek XV w.
1.4	8	Fragment krucyfiks	XV- pocz. XVI w.
1.5	15	Kubek gliniany	Ok. 2 poł. XIV w. – 1 poł. XV w.
1.6	16	Kubek gliniany	Ok. 2 poł. XV w. – pocz. XVI w.
1.7	17	Garnek gliniany	Ok. 2 poł. XIV w. – 2 poł. XV w.
1.8	18	Część dzbana	Ok. 2 poł. XIV w. – 2 poł. XV w.
1.9	20	Fragmenty dzbana (siwak)	Koniec XIV w. – 2 poł. XV w.
1.10	21	Część dzbana	Ok 1poł. XV – schyłek XV w.
1.11	22 (A)	Fragment skarbonki	Ok. 1 poł. XV – schyłek XV w.
1.12	22 (B)	Pokrywka	Ok. 2 poł. XIV w.– 2poł. XV w.
1.13	29 (A)	Garnek	Ok. 2 poł. XIV w.– 2poł. XV w.
1.15	30	Zachowany fragment	1 poł. XV – schyłek XV w.

CZĘŚĆ II: XVI-XVIII W. – POCZĄTKI OSADNICTWA ŻYDOWSKIEGO W OŚWIĘCIMIU, BUDOWA I SPALENIE DREWNIANEJ SYNAGOGI, BUDOWA ZABYTKOWEJ MYKWY

2.0	1	talerz	Ok. 2 poł. XVI w – pocz. XVII w.
2.1	9	Kula armatnia	Ok. XVI – XIX w.
2.3	19 A	1 cz. kafla z motywem Kastora i Poluksa	Ok. 2 poł. XVI w – pocz. XVII w.
2.4	19 B	2 cz. kafla z motywem Kastora i Poluksa	Ok. 2 poł. XVI w – pocz. XVII w.
2.5	23	Trojak Stanisława August Poniatowskiego	1787
2.6	24	Guzik kopułowy	XVIII- XVIII – XIX w.
2.7	25	Guzik ażurowy	Ok XVII – 2 poł. XVIII w.
2.8	28 A	Fragment kafla płytowego z motywem geometrycznym	2 poł. XVI – XVII w
2.9	28 B	Fragment kafla gzymsowego z motywem vanitas	2 poł. XVI – pocz. XVII w

CZĘŚĆ III: XIX- XX W. – WIELKA SYNAGOGA

3.0	2 A	Nowożytna cegła	XIX/XX- pocz. XX w.
3.1	3 A	Płytką posadzkowa	Schyłek XIX w/ pocz. XX
	3 B	Płytką posadzkowa	Schyłek XIX w/ pocz. XX
	3 C	Płytką posadzkowa	Schyłek XIX w/ pocz. XX
3.2	6	Czasza kieliszka szklanego ze skrzyconą powierzchnią	XIX/XX w
3.3	10	Bączek chanukowy	XIX – pocz. XX w
3.4	11	Bączek chanukowy	Koniec XIX – pocz. XX w
3.5	12	Płaskie puzderko	2 poł XIX – poł. XX w.
3.7	13	1 fragment główki fajki glinianej (Meidling)	2 poł XIX – XIX - XX w.
3.8	27	Butelka, Browar Książęcy w Tychach	Koniec XIX – pocz. XX w.

CZĘŚĆ IV: XX W. – WYBUCH II WOJNY ŚWIATOWEJ , SPALENIE WIELKIEJ SYNAGOGI W 1939

4.1	14	fragment płytki posadzkowej	Ok. pocz. XX – połowa XX w.
4.2	5	Butelka szklana browar Osieck	Lata 20/30 XX w.

CZĘŚĆ V: XXI W. – ODKRYCIE ZABYTKOWEJ MYKWY

fotografia przestrzenna

ekspozytor sensoryczny

fotografia

teksty

gablota średnia

gablota duża

gablota mała

monitor dotykowy

fotografia przestrzenna

ekspozytor sensoryczny

fotografia

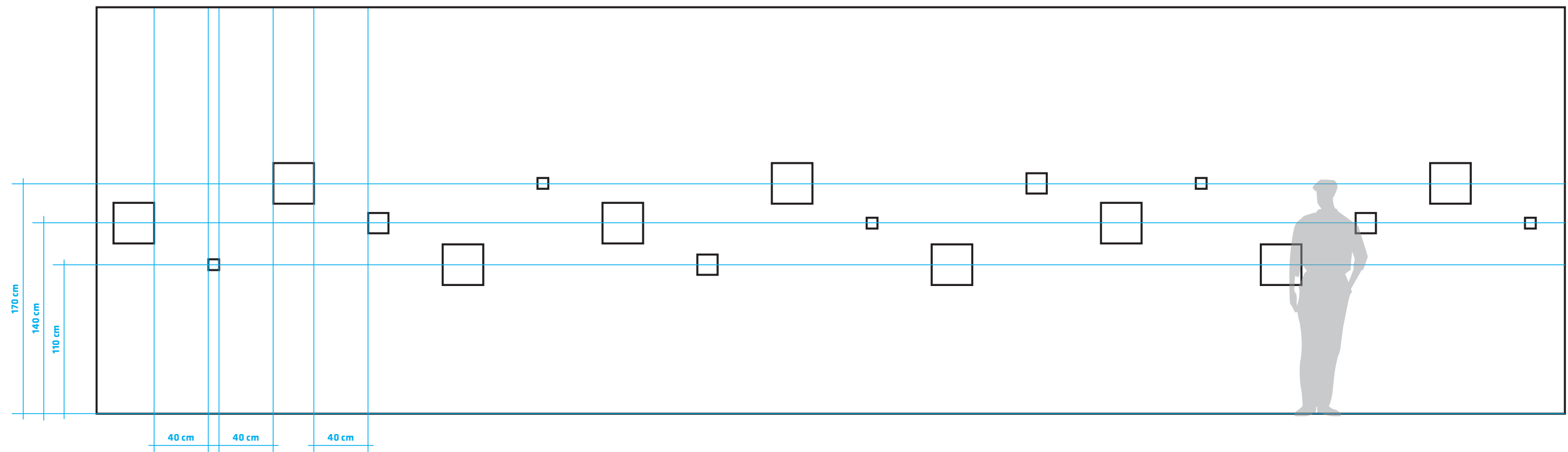
teksty

gablota średnia

gablota duża

gablota mała

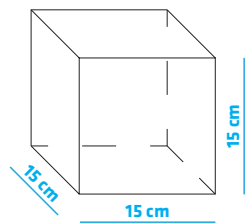
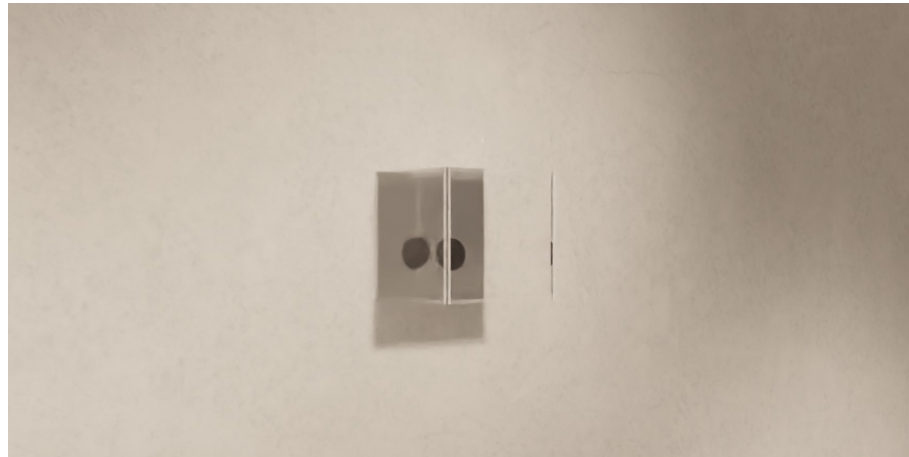
monitor dotykowy

Podane wielkości ekspozytorów i gablot oraz ich umiejscowienie są umowne i służą prezentacji sposobu komponowania obiektów, interaktywów czy grafik na ścianach wystawy. Ich wielkość zostanie dopasowana do konkretnych elementów po analizie kwerendy i materiałów merytorycznych, na dalszym etapie projektu.

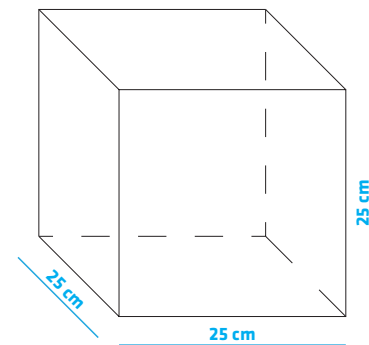
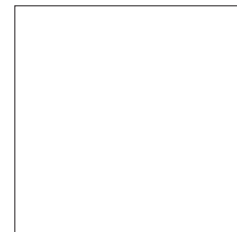
GABLOTA NA EKSPONATY

mała

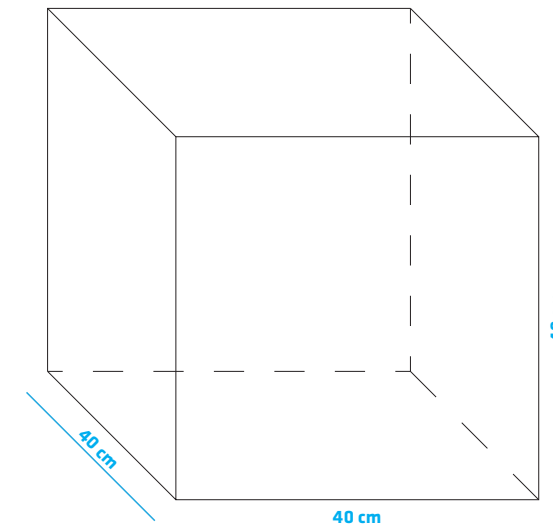
GABLOTA NA EKSPONATY

średnia

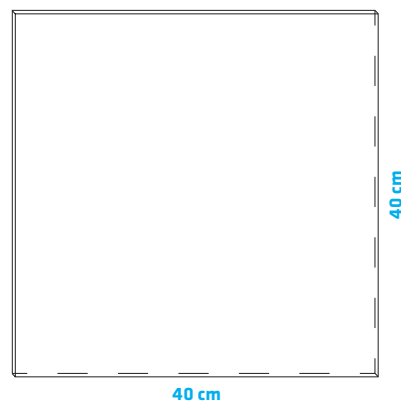
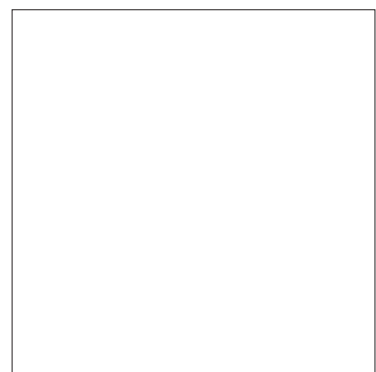
GABLOTA NA EKSPONATY

duża

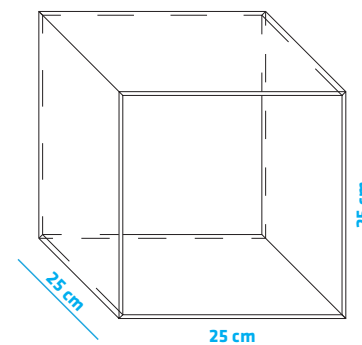
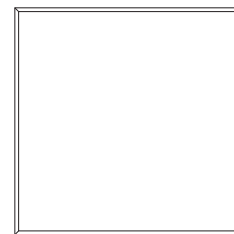
TABLICA NA TEKSTY

szklana, montowana w dystansie od ściany

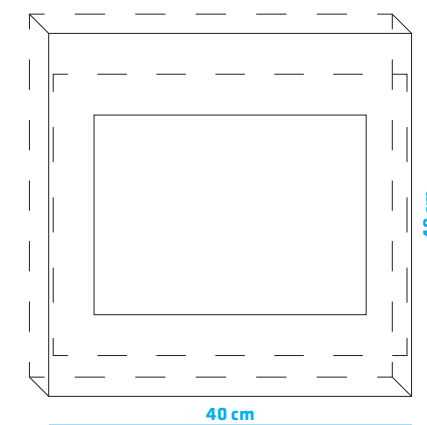
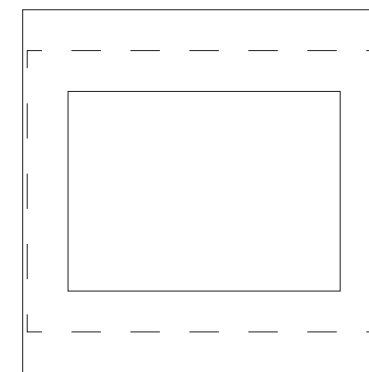
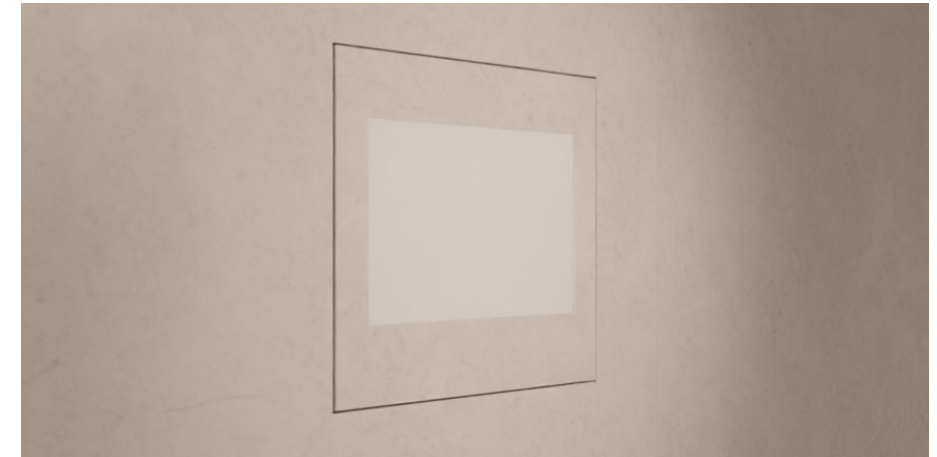
EKSPOZYTOR SENSORYCZNY

otwarta półka służąca prezentowaniu
replik eksponatów dostępnych do dotykania

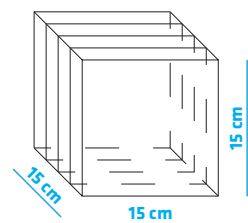
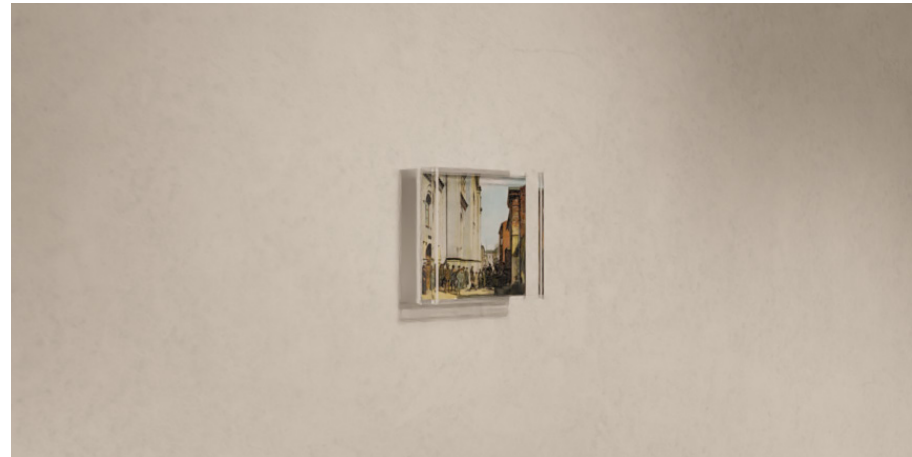
MONITOR DOTYKOWY

w obudowie ze stali polerowanej
odbijającej przestrzeń

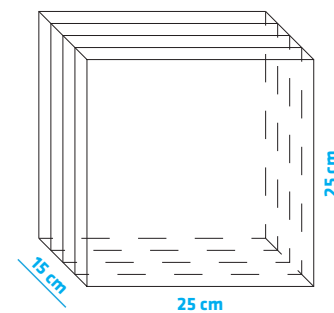

GABLOTY I ELEMENTY WYSTAWINNICZE | WYMIARY

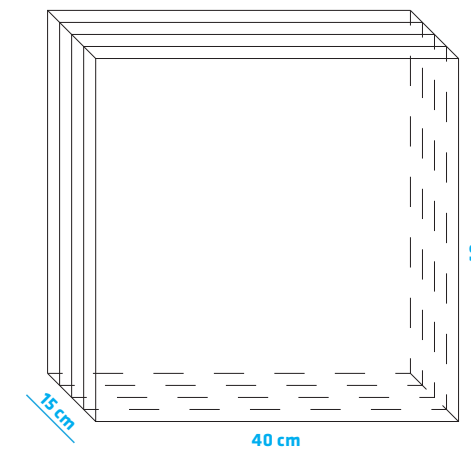
EKSPOZYTOR NA ZDJĘCIA LUB DOKUMENTY
mały

EKSPOZYTOR NA ZDJĘCIA LUB DOKUMENTY
średni

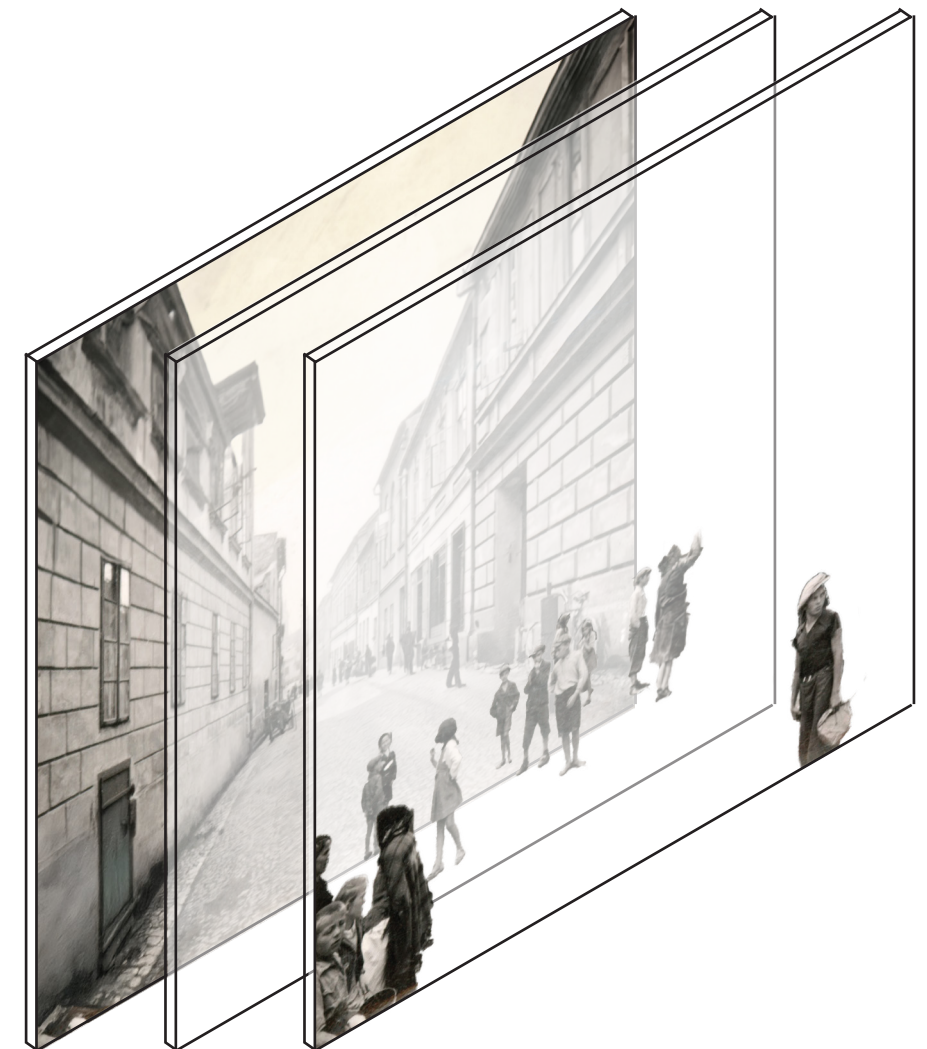

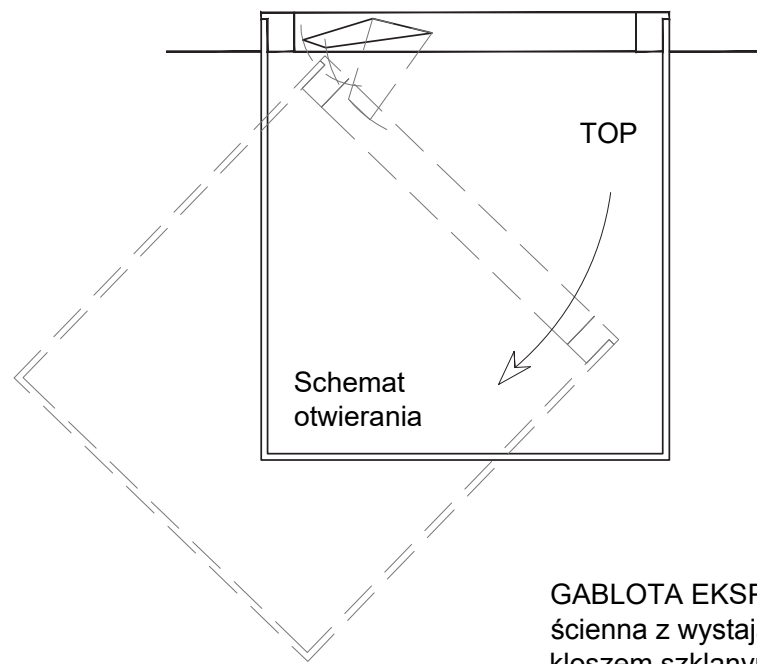
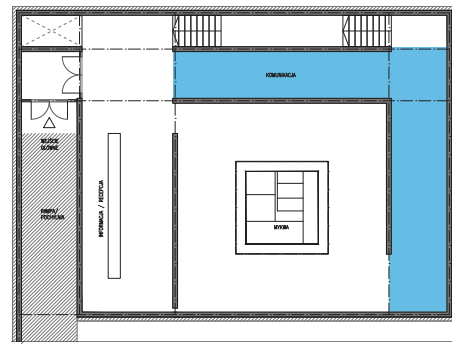
EKSPOZYTOR NA ZDJĘCIA LUB DOKUMENTY
duży

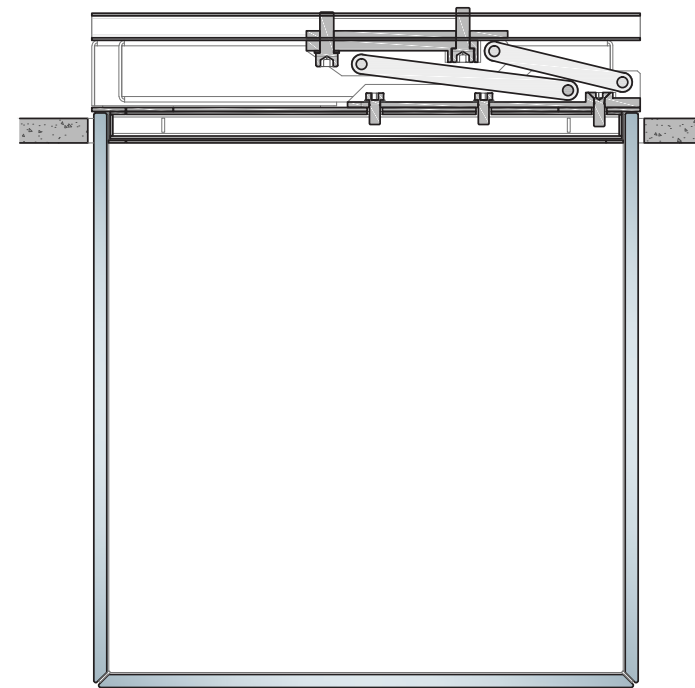
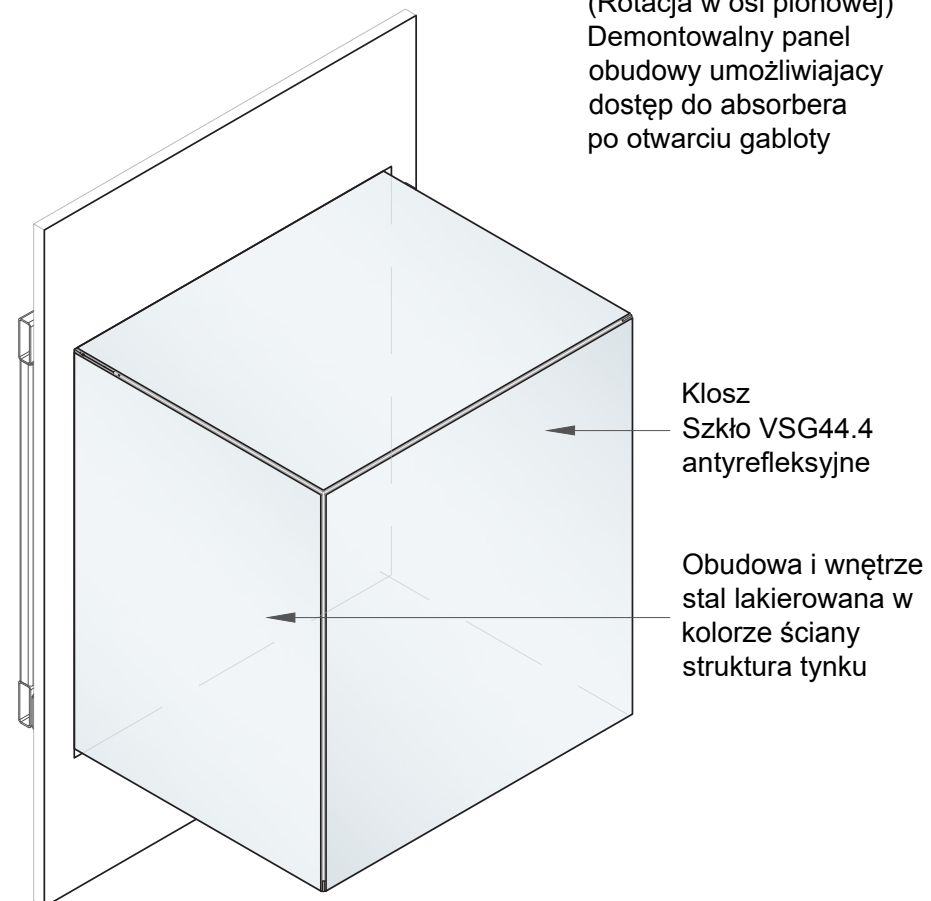
FOTOGRAFIA PRZESTRZENNA

Z reprodukcji fotografii zostaną wyodrębnione poszczególne plany. Na kolejnych płaszczyznach szkła zostaną nadrukowane elementy, z których składa się obraz. Zabieg ma na celu stworzenie poczucia przestrzenności, inspirowane załamaniem się światła przez tafle wody przez co ożywi i „poruszy” statyczną fotografię.

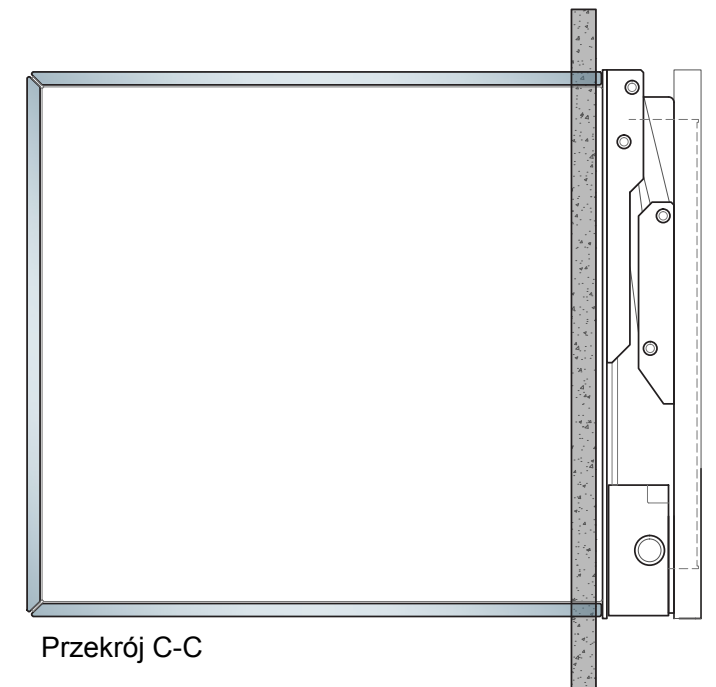

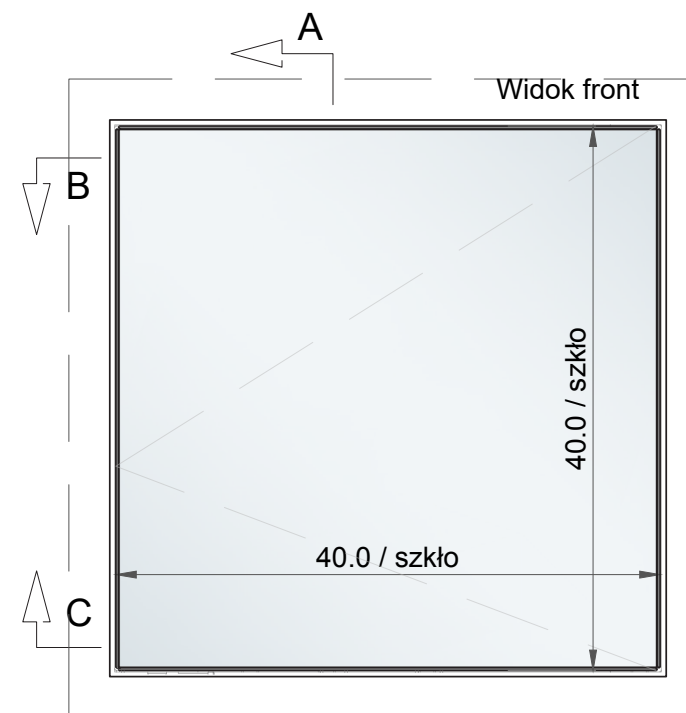
GABLOTA EKSPOZYCYJNA
ścienna z wystającym
kloszem szklanym
(Rotacja w osi pionowej)
Demontowalny panel
obudowy umożliwiający
dostęp do absorbera
po otwarciu gabloty

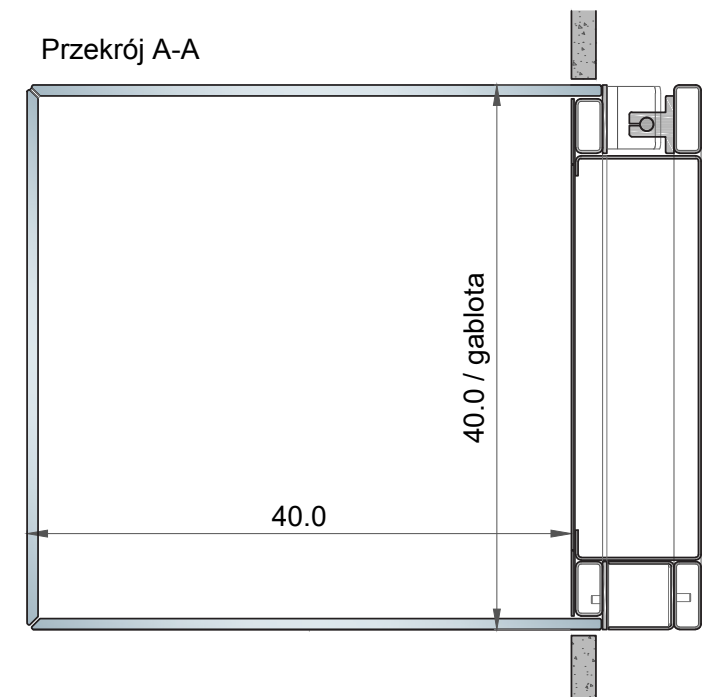
Przekrój B-B

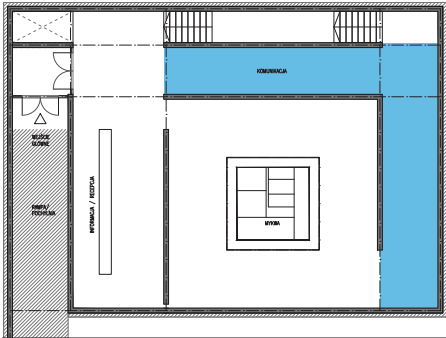
Przekrój C-C

Widok front

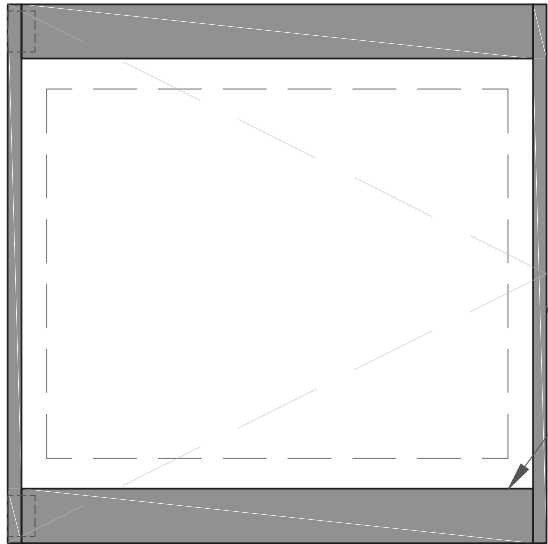
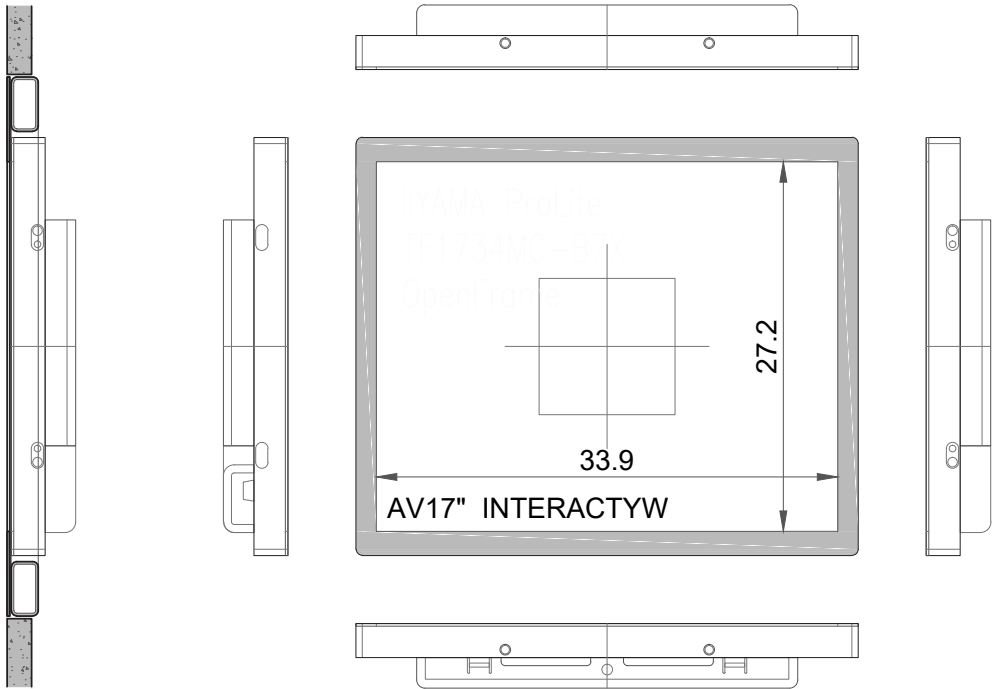
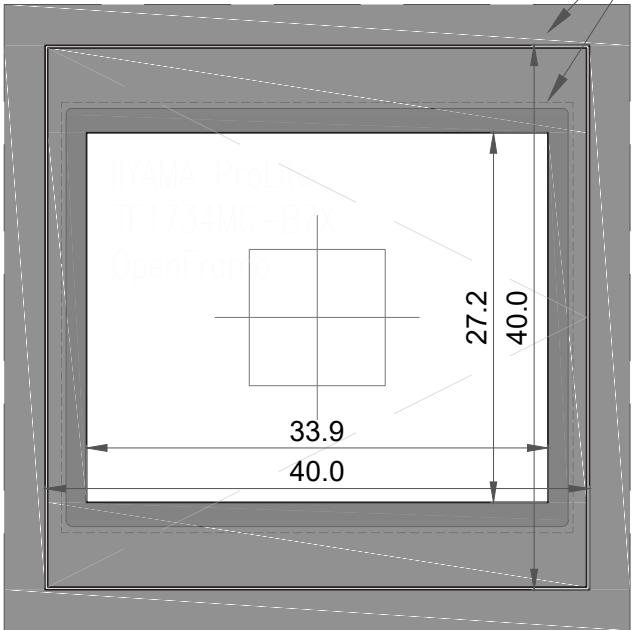
Przekrój A-A

ELEMENT EKSPOZYCYJNY AV

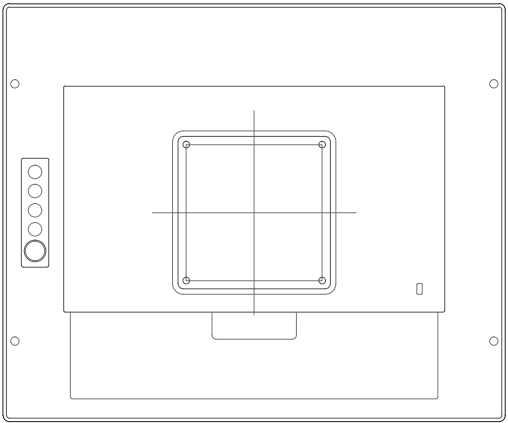
Monitor dotykowy montowany do otwieranej przesłony stalowej(Rotacja w osi pionowej).
Kolor i struktura jak wykończenie ściany

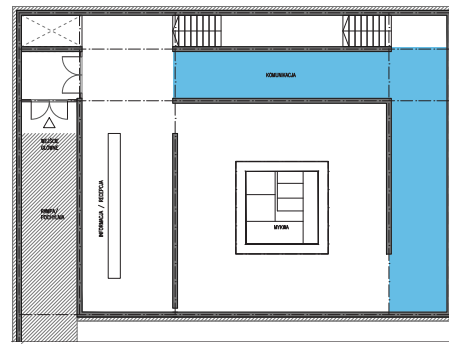
Wykończenie ściany i ramy stalowej
w licu dopasowane do siebie
względem koloru i struktury

Monitor dotykowy
17" do zabudowy
/ IP65 / LED /
Openframe

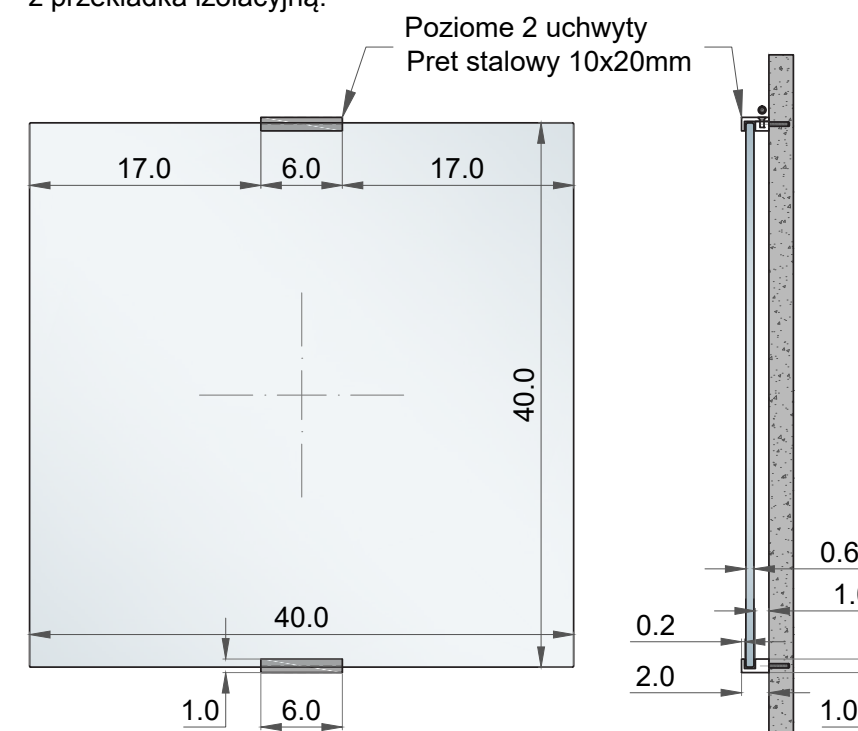
Ramka stalowa
otwierana razem
z monitorem do
serwisu AV
Profile stalowe
poziome 40x20mm
pionowe 20x10mm

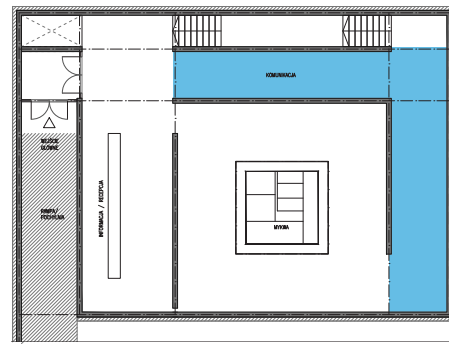

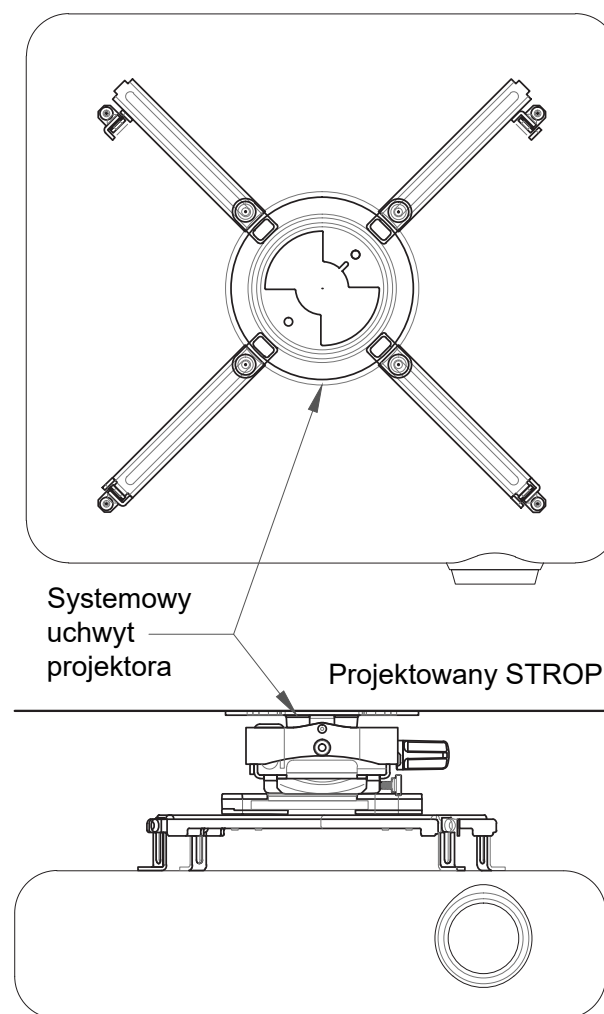
ELEMENT EKSPOZYJNY

Tafla szklana 400x400x6mm z fazowanymi krawędziami.
przezierna z grafiką wykonaną nadrukiem UV
Montaż poprzez 2 poziome elementy stalowe
z przekładką izolacyjną.

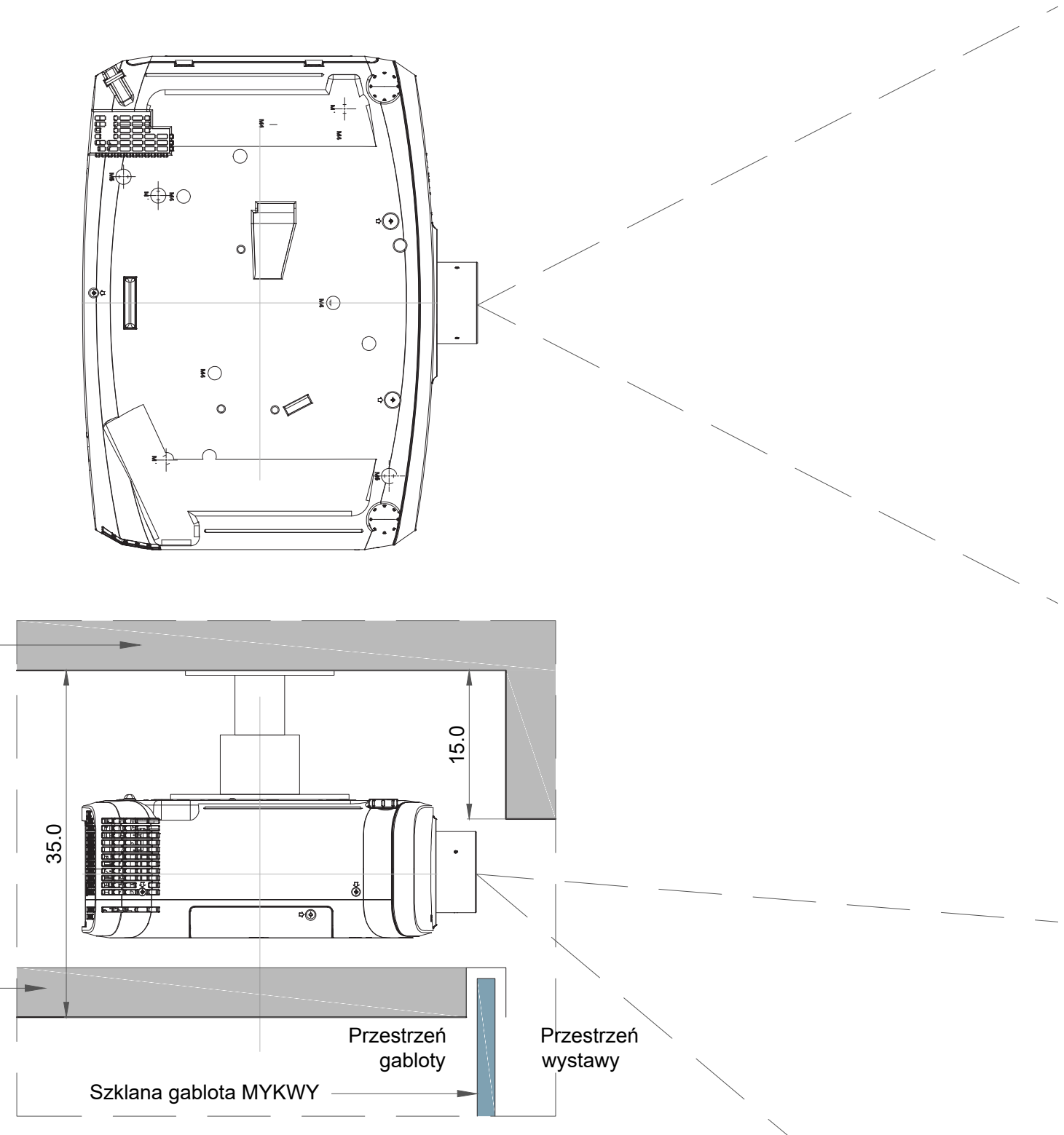

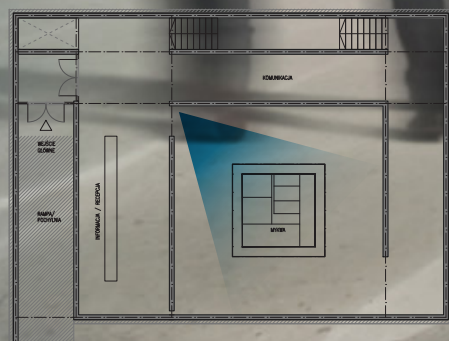

ELEMENT EKSPOZYCYJNY AV
 Warianty montażu projektora do stropu nad
 obniżonym sufitem nad gablotą MYKWA
 Projekcja na ściany przestrzeni ekspozycji
 System płaskiego montażu z regulacją

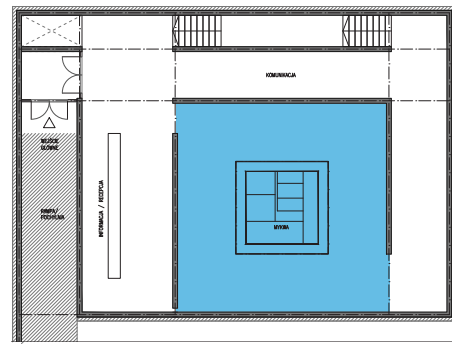
Wykończenie ściany i ramy stalowej
 w licu dopasowane do siebie
 względem koloru i struktury

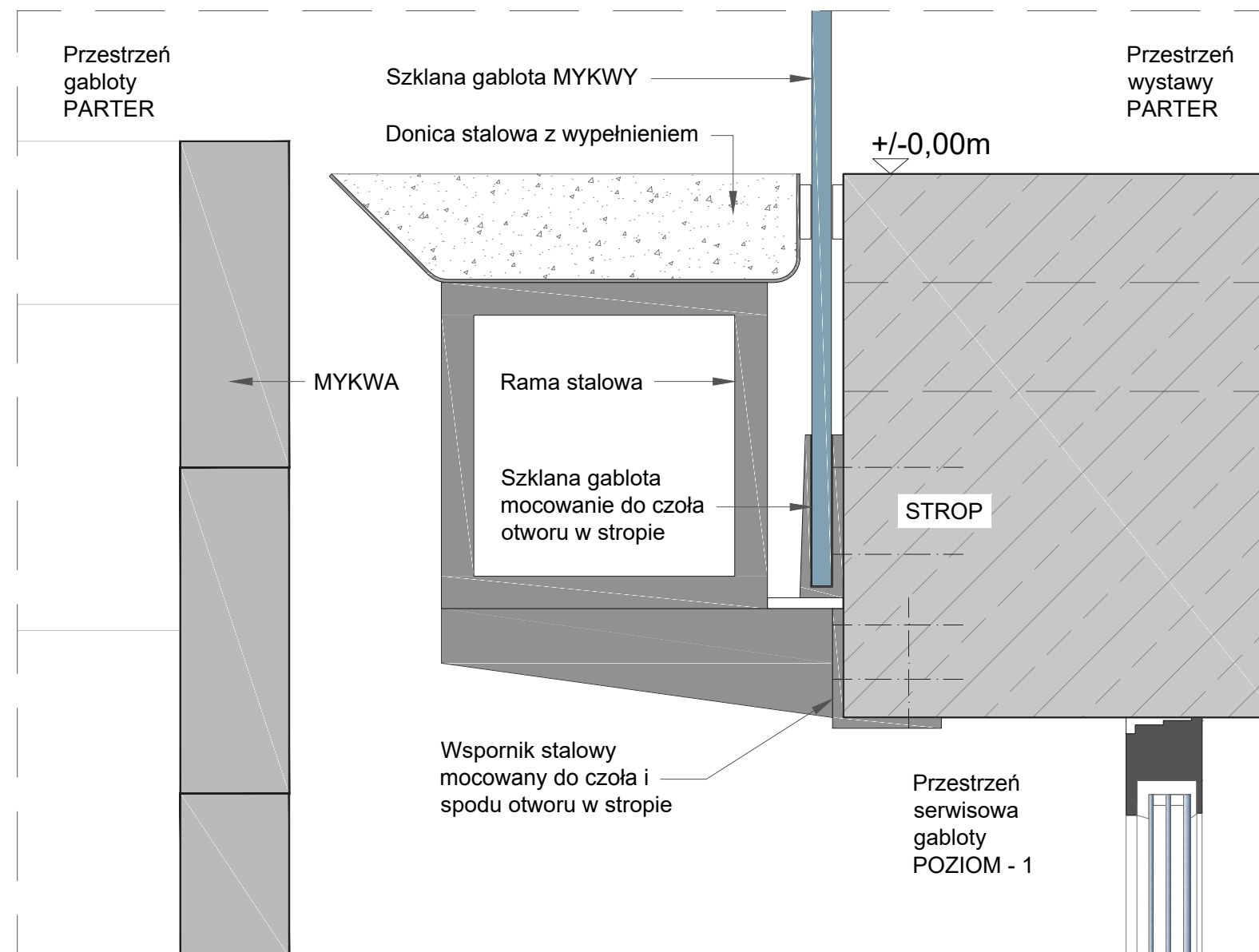

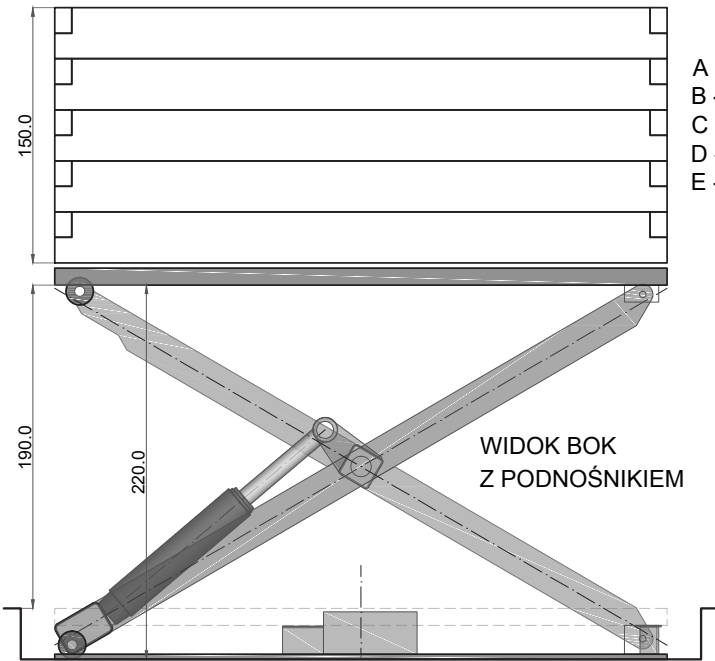
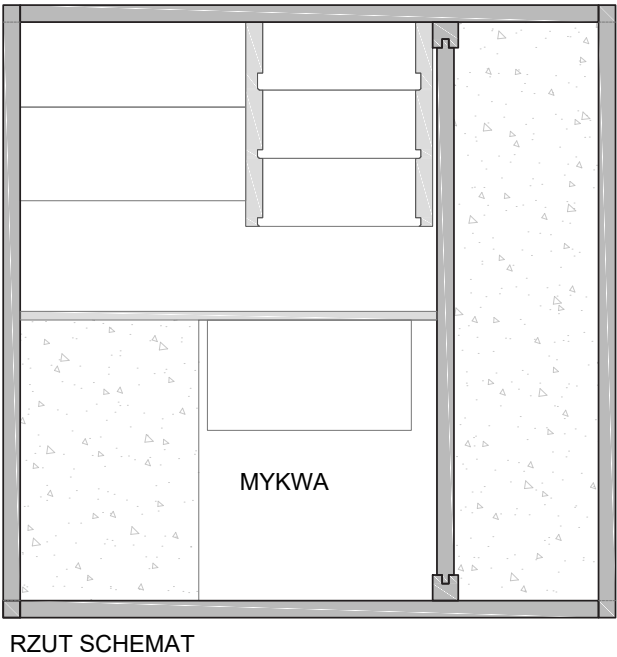
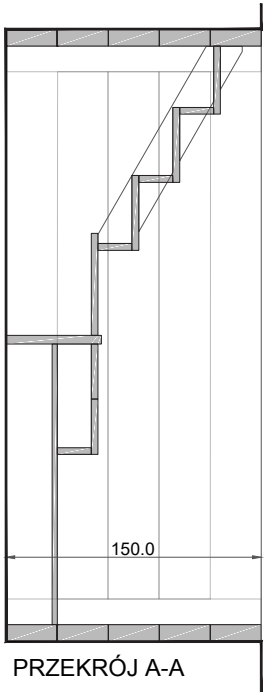
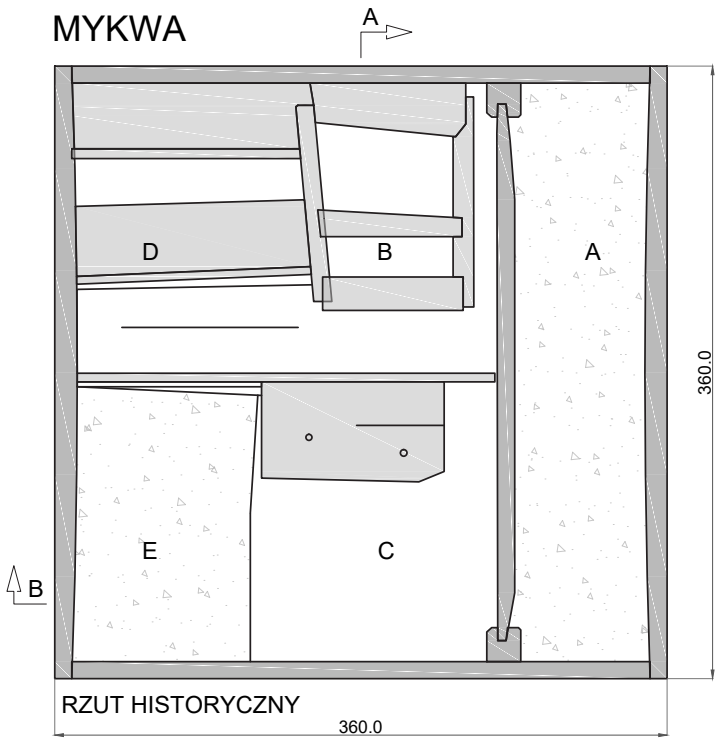
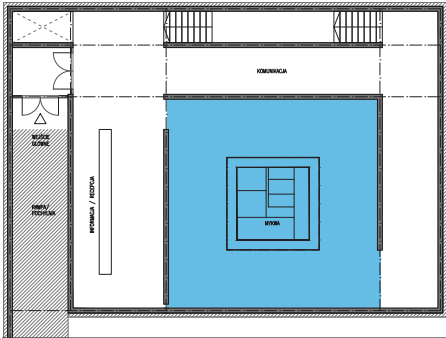
PRZESTRZEŃ CENTRALNA | PRZEKRÓJ | MYKWA ORAZ PROJEKCJE NA ŚCIANACH

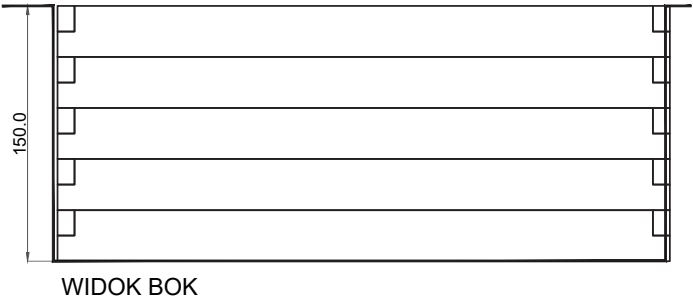
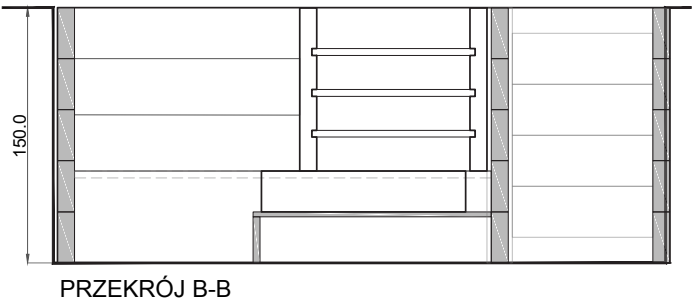

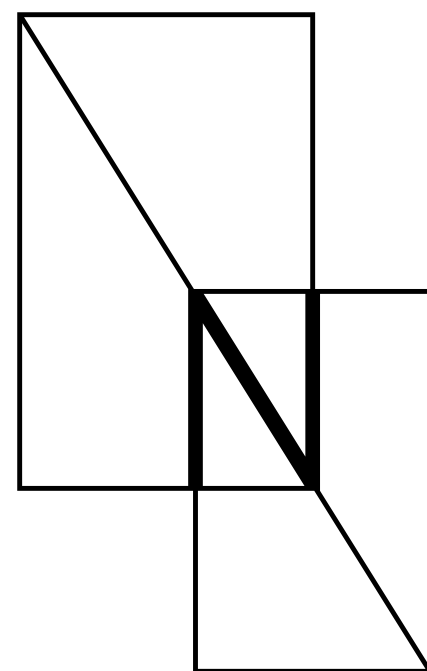
DETAL WYKOŃCZENIA POZIOMU POSADZKI W GABLOCIE WOKÓŁ MYKWY

- A - Zbiornik na wodę żywą
- B - schody
- C - podest
- D - ławka/siedzisko
- E - niecka

Nizio Design
International